

На наш погляд, є дуже важливим гармонійне поєднання традиційної програми вищої медичної освіти і проблемно-орієнтованого навчання та використання найбільш ефективних механізмів кожної з них.

УДК 378.147:616.21:004] : [378:061.ЕС]

**НАШ ОПЫТ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ В РАМКАХ ПРОЕКТА «ТЕМПУС» НА КАФЕДРЕ
ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИИ**

Троян В.И., Костровский А.Н.

Запорожский государственный медицинский университет

Ключевые слова: проблемно-ориентированного обучение, программа «Темпус».

Кафедра оториноларингологии является участником университетского проекта «Темпус» программы проблемно-ориентированного обучения (PBL), целью которого является внедрение проблемно-ориентированного обучения студентов на примерах диагностики и лечения виртуальных пациентов. Эта деятельность университета направлена на модернизацию системы высшего образования и вхождение в единый образовательный простор для сотрудничества со странами-партнерами ЕС. В рамках проблемно-ориентированного обучения на кафедре оториноларингологии рассматриваются 2 кейса. Первый кейс уже пройден, в связи с чем мы решили поделиться нашим приобретенным опытом чтения лекций и проведения практических занятий.

Целью являлось повышение эффективности обучения студентов при изучении кейсов программы PBL.

Сотрудниками кафедры оториноларингологии были прочитаны 2 лекции и проведено одно практическое занятие в рамках изучения кейса, который был посвящен проблеме тугоухости. Лекционный материал подавался нами в доступной форме начиная с учетом теоретической базы слушателей и владения клиническим материалом. Практическое занятие проводилось после чтения лекций и работы с тьюторами. На занятии в основном уделяли время практическим аспектам данного кейса: осмотру наружного и среднего уха, камертональному обследованию пациента. Студенты посетили кабинет аудиометрии в поликлинике, где познакомились с принципами исследования органа слуха. Следует отметить высокий уровень заинтересованности студентов к обучению, который по видимому обусловлен добровольным участием в этом проекте.

Выводы. По нашему мнению проблемно ориентированное обучение стимулирует у студентов мотивацию к совершенствованию теоретической и практической подготовке. Однако, следует учитывать наш небольшой опыт и лишь дальнейшая работа в рамках проекта «Темпус» позволит сделать окончательные выводы.

УДК 378.011.33.022:616.9-053.2

**АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ
ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ**

Усачова О.В., Пахольчук Т.М.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтоване навчання, дитячі інфекції, віртуальні пацієнти.

Мета дослідження: довести актуальність впровадження проблемно-орієнтованого навчання з дитячих інфекцій на базі віртуальних пацієнтів.

Впровадження нових педагогічних підходів, що ґрунтуються на альтернативних механізмах передачі знань та одночасне використання мультимедійних засобів, комп'ютерів і Інтернет, дозволяє зробити процес «неявного навчання» більш інтенсивним і інтерактивним. Проблемно-орієнтовне навчання проводиться через інформаційну взаємодію майбутніх фахівців на тлі умінь адаптуватися у швидко змінюваних умовах розвитку поколінь техніки і технологій та умінь переглядати протягом короткого періоду свої професійні знання.

Проблемно-орієнтовне викладання дитячих інфекцій вимагає від викладача створення проблемної ситуації та цільове спрямування діяльності студентів, коли вони розв'язують поставлені завдання. Так, клінічний випадок, слід розглядати як «проблемну ситуацію», що висуває сукупність умов для пізнання нового, за яких студенти мають відчувати недостатність своїх знань. Перед ними виникають певні труднощі в розв'язанні нових завдань і водночас є бажання їх подолати. Проблемна ситуація, яка наближена до практичної діяльності, дає змогу студенту відпрацювати та закріпити нові практичні навички та вміння при наданні медичної допомоги віртуальному пацієнту. На практичних заняттях викладач надає студентам завдання у вигляді проблемної ситуації базуючись на реальних даних віртуального пацієнта. Студенти при його вирішенні спираючись на вже набуті на попередніх кафедрах (біології, анатомії, фізіології) знання та використовуючи опановані нові вміння та навички під контролем викладача повинні вирішити поставлену проблему.

На кожне практичне заняття викладач згідно тематики підбирає проблемну ситуацію на прикладі віртуального пацієнта з вигаданою легендою, в якій визначається проблема (розпізнати захворювання), яка містить сукупність знань та вмінь (збір скарг хворого, анамнезу захворювання, епіданамнезу, даних клінічного обстеження), що потрібні для розв'язання поставленої проблеми (виставити попередній діагноз). В процесі вирішення цієї проблемної ситуації викладачу необхідно відокремити вміння та навички, якими вже володіє студент, від нових набутих (складання плану обстеження та лікування, проведення профілактичних заходів в осередку інфекції) під час вирішення проблемної ситуації на практичному занятті.

На кафедрі підготовлений навчальний посібник «Алгоритми діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей», в якому до кожної теми практичного заняття розроблені алгоритми, що можуть використовувати студенти при підготовці. Крім того, на практичному занятті застосовуються інформаційно-комунікативні технології, у яких створення умов «віртуальної реальності» досягається за допомогою сучасних комп'ютерних програм, мультимедійних засобів, банку фото- та відео завдань. На кафедрі є підбір навчальних історій хвороб пацієнтів, що пройшли лікування, які використовуються викладачем для демонстрації виконання алгоритмів діагностики та лікування, наголошуючи на особливостях перебігу інфекційного захворювання у окремого хворого. Оскільки під час роботи, майбутні медики будуть працювати з хворими, то значну увагу викладач має приділяти правилам безпечної праці з урахуванням етіологічних та епідеміологічних особливостей інфекційного захворювання. Оцінка знань, що отримали студенти на всіх етапах проблемно-орієнтовного навчання на базі віртуальних пацієнтів, відбувається за результатами поточного та заключного тестового контролю.

Висновки. Викладання дитячих інфекцій з використанням проблемно-орієнтовного навчання дає змогу майбутнім лікарям моделювати конкретну ситуацію на віртуальних пацієнтах з відпрацюванням набутих вмінь та навичок, що в майбутньому буде перевірено в їх практичній самостійній роботі.